

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก :ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี.....

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม :ศบส.8 และ..สสจ.....

แผนงานที่.....

โครงการ.....พัฒนาศักยภาพ อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน.....

เป้าหมาย	มีเอกภาพ	มีคุณภาพและปลอดภัย	ยกระดับศักยภาพ	มีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด	ร้อยละ อสม. หมอประจำบ้านได้รับการพัฒนาเป็น อสม. วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน - จำนวน 3,220 คน ครอบคลุม 644 ตำบล ะ 5 คน	1.อสม.หมอประจำบ้าน ผ่านการประเมินตามหลักสูตร อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน 2.จัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนในสถานบริการปฐมภูมิ 1 อำเภอ 1 ตำบล (ศูนย์แจ้งเตือนภัยสุขภาพในชุมชน)	ภายในปี 2570 1.มี อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบลของเขตสุขภาพที่ 8 2. มีศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนอย่างน้อย1 อำเภอ 1 ตำบล	1.ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ชุมชนที่มีคุณภาพ ลดระยะเวลาการรอผล ลดค่าใช้จ่าย 2.อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน เป็นที่พึ่งประชาชน สามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมถึงการดำเนินการใดๆ ไปใช้เพื่อการป้องกัน ควบคุมโรค เฝ้าระวังและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข รวมถึงภัยสุขภาพต่าง ๆ ในชุมชน โดยมีการทำงานร่วมกับ อสม.สาขาอื่น ๆ และภาคีเครือข่ายในชุมชนอย่างเป็นระบบ 3.ชุมชนเข้มแข็งสามารถนำกลไกการพัฒนาไปต่อยอดหรือบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพได้ด้วยตนเอง
สถานการณ์/ข้อมูลพื้นฐาน	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี ทำการศึกษารูปแบบการสื่อสารและแจ้งเตือนภัยสุขภาพในชุมชน ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน (Community Medical Sciences : Com Med Sci) เป็นหลักในการดำเนินการ และสร้างระบบการสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในช่องทางต่าง ๆสู่ประชาชนผ่านกลไก อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนในการเข้าใจทุกๆ เข้าถึงความต้องการและเป็นที่พึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ได้มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน จากผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพและความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประจำปีงบประมาณ 2566 โดย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี พบผลิตภัณฑ์อาหารไม่ปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 21.6 ยาฆ่าแมลงตกค้างในผัก ผลไม้สดร้อยละ 12.2 การปนปลอมยาแผนปัจจุบันในยาแผนโบราณร้อยละ 50.0 รวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ตรวจพบส่วนผสมของสารอันตราย			

	<p>หรือสารห้ามใช้หากบริโภคเข้าไปจะมีผลต่อสุขภาพ ซึ่งสะท้อนถึงความเสี่ยงที่ประชาชนยังคงมีโอกาสได้รับสัมผัส รวมถึงระบบการบริหารจัดการตามอำนาจภาครัฐยังเข้าไม่ถึงชุมชน อีกทั้งผู้ประกอบการยังไม่ตระหนักถึงพิษภัยของสารปนเปื้อนหรือสารอันตรายซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของผู้บริโภค</p> <p>อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน หมายถึง อสม.ที่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์รวมถึงการดำเนินการใดๆ ไปใช้เพื่อการป้องกัน ควบคุมโรค เฝ้าระวังและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข รวมถึงภัยสุขภาพต่าง ๆ ในชุมชน โดยมีการทำงานร่วมกับ อสม.สาขาอื่น ๆ และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งจะมียุทธศาสตร์ที่ตามคำสั่งเจ้าหน้าที่มอบหมายชัดเจน ในนาม ผู้ปฏิบัติการประจำ “ศูนย์แจ้งเตือนภัยสุขภาพในชุมชน”</p> <p>ปัจจุบัน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ยกระดับการพัฒนาศักยภาพ อสม. เป็นหลักสูตร “พัฒนา อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน “ ประชาสัมพันธ์ผ่านภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ และระดับกรม ด้วยหลักสูตร online และ onsite กระจายทั่วประเทศ จากการติดตามประเมินผล ณ 31 มีนาคม 2566 พบว่ามี จำนวนรวมทั้งสิ้นจำนวน 97,090 คน จำแนกเป็นถ่ายทอดโดย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในปี 2563 จำนวน 80,494 คน และ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 16,596 คน ผลลัพธ์ที่ได้ มี อสม. ดีเด่น ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ระดับจังหวัด /เขต /ภาค/ชาติ กระจายตัวตามเขตสุขภาพอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2564 และมีชุมชนต้นแบบ ชุมชนเข้มแข็งที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพศูนย์แจ้งเตือนภัยสุขภาพในชุมชน จำนวนกว่า 547 แห่งกระจายตัวในพื้นที่ 70 จังหวัดคิดเป็นร้อยละ 92.1 ของจังหวัดในประเทศไทย (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)</p>
GAP	<ol style="list-style-type: none"> 1. เขตบริการสุขภาพที่ 8 มีอสม.หมอบประจำบ้าน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จำนวน 7,936 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48 ของจำนวนอสม.ทั้งหมด 106,167 คน 2. การกระจายตัว อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ยังไม่ครอบคลุมทุกตำบล เนื่องจากผ่านการประเมินตามหลักสูตร ” อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน “ โดยได้รับ ปลอกแซนสี่เขียว เป็นตราสัญลักษณ์จำนวน 1,055 คนคิดเป็นร้อยละ 13.30 ที่ได้รับพัฒนา 3. “ศูนย์แจ้งเตือนภัยสุขภาพในชุมชน หรือศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน” ในการให้บริการ LAB ในชุมชน ไม่เพียงพอ (ปัจจุบันมีชุมชนต้นแบบสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง จำนวน 52 แห่ง 40 ตำบล 19 อำเภอ 7 จังหวัด :คาดหวัง 1 อำเภอ 1 ตำบล) 4. แหล่งจัดซื้อชุดทดสอบ เข้าถึงยาก มีการกระจายเกิดปัญหาการจัดซื้อของพื้นที่ 5. โครงการขาดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงผู้รับผิดชอบปรับเปลี่ยนหน้าที่ โยกย้ายขาดการส่งมอบงานเป็นอุปสรรคในการพัฒนาไม่ต่อเนื่องและบางพื้นที่หยุดชะงัก 6.กลุ่ม รพ.สต.ที่ถ่ายโอนภารกิจไปอยู่ภายใต้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้าถึงยาก
ยุทธศาสตร์/ มาตรการ	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านบริการเป็นเลิศ (Service Excellence)
กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> 1.มีแผนการให้ความรู้แก่ทีมเจ้าหน้าที่ และอสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน จนสามารถปฏิบัติงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้ด้วยตนเอง 2.มีแผนปฏิบัติการเชิงรุก เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยสุขภาพ ผ่านกลไก Com Med Sci: CMS ประเด็นสำคัญ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การตรวจผลิตภัณฑ์สุขภาพ ด้วยชุดทดสอบ 2.2 การตรวจสารเสพติดในปัสสาวะ 2.3 การเก็บตัวอย่างตรวจมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง 3. มีแผนการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ระดับจังหวัด/เขต/ภาคและชาติ

	4. มีเครือข่ายบูรณาการงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนเพื่อการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเพื่อผู้บริโภค เพื่อการจัดการอุปกรณ์ และส่งต่อข้อมูลในระบบคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศผ่านช่องทาง กรมวิทย์ วิทย์ ยู			
ระดับ ความสำเร็จ	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
		<p>1.ร้อยละ อสม.หมอบประจำบ้าน ได้รับการพัฒนาเป็น อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 67 คิดเป็น 356 คน..</p> <p>2. จำนวนอำเภอเป้าหมายการกระจายรายอำเภอของ อสม. วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนของเขตบริการสุขภาพ 8 ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 69 คิดเป็น 55 อำเภอ</p>	<p>1.ร้อยละ อสม.หมอบประจำบ้าน ได้รับการพัฒนาเป็น อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 70 คิดเป็น 402คน..</p> <p>2. จำนวนอำเภอเป้าหมายการกระจายรายอำเภอของ อสม. วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนของเขตบริการสุขภาพ 8 ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 75 คิดเป็น 66 อำเภอ</p> <p>3. จำนวนข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด นำเข้าในระบบฐานข้อมูล กรมวิทย์ วิทย์ ยู (1 ตำบล 1 ข้อมูล)</p>	<p>1.ร้อยละ อสม.หมอบประจำบ้าน ได้รับการพัฒนาเป็น อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 75 คิดเป็น 491 คน (สะสมรวม 1,561 คน)</p> <p>2. จำนวนอำเภอเป้าหมายการกระจายรายอำเภอของ อสม. วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนของเขตบริการสุขภาพ 8 ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 80 คิดเป็น 70 อำเภอ</p> <p>3. จำนวนข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด นำเข้าในระบบฐานข้อมูล กรมวิทย์ วิทย์ ยู (1 ตำบล 1 ข้อมูล)</p>